

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený pane,

k Vaší žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví dne 11. listopadu 2024, evidované pod č. j.: xxx, kterou jste požádal o následující informace ve věci „*kdo, kdy a v jaké formě může v psychiatrické nemocnici rozhodnout, že pacient je nebezpečný a představuje hrozbu pro společnost. Nebo dokonce potřebuje uložení ochranného psychiatrického léčení ústavní formou, konkrétně:*

- 1) *Který řád v rámci psychiatrické služby v České republice toto podrobně popisuje?*
- 2) *Z jaké stránky v internetu si mohu stáhnout dokumentaci k tomuto tématu ke studiu? Nebo mi prosím zašlete tyto dokumenty v elektronické podobě na můj e-mail.*
- 3) *Pacient musí být diagnostikován před takovým závěrem o jeho nebezpečnosti pro společnost a potřebě uložení ochranného psychiatrického léčení ústavní formou?*
- 4) *V propouštěcí zprávě z psychiatrické nemocnice je povinnost tyto informace uvést či nikoliv?“*

sděluji:

K Vaším dotazům uvádím, že základními zákony, kterými se řídí zdravotnická zařízení, a které upravuje hospitalizaci bez souhlasu pacienta a výkon ochranného léčení ústavní formou jsou zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách (dále jen o zdravotních službách), a zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (dále jen o specifických zdravotních službách).

Léčba bez souhlasu pacienta je v zákoně o zdravotních službách upravena v § 38. Zde je relevantní výňatek ze zákona:

(1) Pacienta lze bez souhlasu hospitalizovat, jestliže

a) mu

1. *bylo pravomocným rozhodnutím soudu uloženo ochranné léčení formou lůžkové péče,*
2. *je nařízena izolace, karanténa nebo léčení podle zákona o ochraně veřejného zdraví,*
3. *je podle trestního řádu nebo zákona o zvláštních řízeních soudních nařízeno vyšetření zdravotního stavu,*

b) ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak, nebo

c) jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

(2) Nezletilého pacienta nebo pacienta s omezenou svéprávností lze bez souhlasu zákonného zástupce nebo opatrovníka hospitalizovat též v případě, jde-li o podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání.

(3) Pacientovi lze bez jeho souhlasu poskytnout pouze neodkladnou péči, a to v případě

a) kdy zdravotní stav neumožňuje pacientovi tento souhlas vyslovit; tím není dotčeno dříve vyslovené přání podle § 36, nebo

b) léčby vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vši pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta.

Podle § 40 má poskytovatel zdravotních služeb povinnost oznámit do 24 hodin soudu hospitalizaci pacienta podle § 38 odst. 1 písm. b) a c). Soud pak rozhoduje o oprávněnosti této nedobrovolné hospitalizace.

Ochranné léčení je dále upraveno v zákoně o specifických zdravotních službách, a to v § 83 - § 89. Ochranné léčení se vykonává na základě pravomocného rozhodnutí soudu o uložení ochranného léčení (dále jen „rozhodnutí soudu“) jako ochranné léčení ústavní vykonávané formou lůžkové péče nebo jako ochranné léčení ambulantní vykonávané formou specializované ambulantní péče.

Soud rozhoduje dle trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., kde je v § 99 upraveno ochranné léčení, kdy:

(2) Soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže

a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo

b) pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout.

U obou tedy rozhoduje soud o tom, zda člověk má být omezený na svobodě. Mezi podklady, které soud zvažuje, je zpráva od lékaře či soudního znalce v dané odbornosti.

Propouštěcí zprávu a její obsah upravuje vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci. V ní je uvedeno, že propouštěcí zpráva obsahuje:

1. stručný údaj o anamnéze a současné nemoci,

2. dobu a průběh jednodenní nebo lůžkové péče vystihující, proč byl pacient hospitalizován a jaký byl výsledek diagnostického úsilí, ošetřování a léčby,

3. souhrn diagnóz, pro které byla v průběhu hospitalizace pacientovi poskytována zdravotní péče,

4. záznam o dosavadní léčbě a výsledky provedených vyšetření, které jsou podstatné pro poskytování dalších zdravotních služeb,

5. přehled zdravotních výkonů provedených v průběhu hospitalizace, které jsou významné pro další poskytování zdravotních služeb, včetně jejich výsledků a informace o nastalých komplikacích,

6. doporučení k poskytnutí potřebných zdravotních služeb, včetně léčebně rehabilitační a ošetrovatelské péče a doporučení dietního režimu, léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a jejich dávkování a doporučení zdravotnických prostředků určené poskytovateli, který bude další zdravotní služby poskytovat, a doporučení pro posudkovou zdravotní péči.

Tedy v souladu s bodem 2 může obsahovat i informaci o uložení ochranného léčení, které bylo důvodem pro hospitalizaci.

Bližší informace o tzv. nedobrovolné hospitalizaci můžete najít v Metodickém pokynu Ministerstva zdravotnictví ke správnému postupu poskytovatelů zdravotních služeb při nedobrovolné hospitalizaci pacienta – viz [Věstník Ministerstva zdravotnictví č. 13/2024](#).